

Etelä-Karjala
Suomen menestyvin maakunta 2020

ETELÄ- KARJALAN

ELINKEINOSTRATEGIA

Sisällysluettelo

**Etelä-Karjala – Suomen menestyvin maakunta
2020**

Strategiset painopisteet

Kuinka tämä strategia tehtiin?

Seminaarin tuloksia

Nettikyselyn tuloksia

Yhteenveto

Etelä-Karjala

Suomen menestyvin maakunta 2020

”Tyköistuva maakunnan kokoinen elinkeinostrategia Etelä-Karjalalle”

Etelä-Karjalan elinkeinostrategia on jatkoa aikaisempien strategioiden sarjaan ja se tuo nimensä mukaisesti esille Etelä-Karjalan elinkeinoelämän näkemyksen maakunnan tulevaisuudesta, tärkeimmistä kehittämissuunnista ja haasteista. Strategian laadinta on tapahtunut Etelä-Karjalan kauppakamarin, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteistyönä ja se perustuu Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n jäsenistön näkemyksiin.

Edellinen elinkeinostrategia kattoi vuodet 2005-2013 ja sen keskeinen ajatus oli visio maakunnasta ”Vikkelänä vaurastujana”. Tämä edellinen strategia perustui skenaariotyöskentelyyn, sopivimman vision valintaan ja sen perusteella tehtäviin toimenpide-ehdotuksiin.

Tällä kertaa erityisenä tavoitteena on keskittyä Etelä-Karjalan erityispiirteisiin ja perustaa strategia Etelä-Karjalan vahvuuksiin ja Etelä-Karjalalle tarjolla oleviin mahdollisuuksiin. Pyrkimyksenä on luoda maakunnan kokoinen strategia, joka kertoo elinkeinoelämän näkemyksen tavoiteltavasta maakunnan kehityksestä ja tulevaisuudesta.

Strategiset painopisteet

Etelä-Karjala. Suomen menestyvin maakunta 2020.

Oheinen strategiatyön otsikko kuvaa työn pohja-ajatusta keskittyä maakunnan kokonaisuuteen ja Etelä-Karjalalle tarjolla olevia mahdollisuuksia. Kilpailu muiden maakuntien kanssa ei ole asian ydin, vaan että Etelä-Karjala menestyy itse mahdollisimman hyvin ja hyödyttää samalla myös muuta Suomea. Lisäksi työn otsikko kuvaa ajatusta siitä, että maakunnan menestys pohjautuu maakunnan ja maakunnan elinkeinoelämän omiin vahvuuksiin sekä tarjolla olevien mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

”Koko maakunta olisi yhtä ja kaikilla yhteinen ajatus tulevaisuudesta”

Maakuntatason tarkastelu painottaa luonnollisesti suurempia ja näkyvämpiä muutosvoimia ja vaikutuksia. Samalla on kuitenkin huomattava, että maakuntaa ei ole ilman toimialoja, yrityksiä ja ihmisiä. Kaikkia tarvitaan.

Kuinka tämä strategia tehtiin?

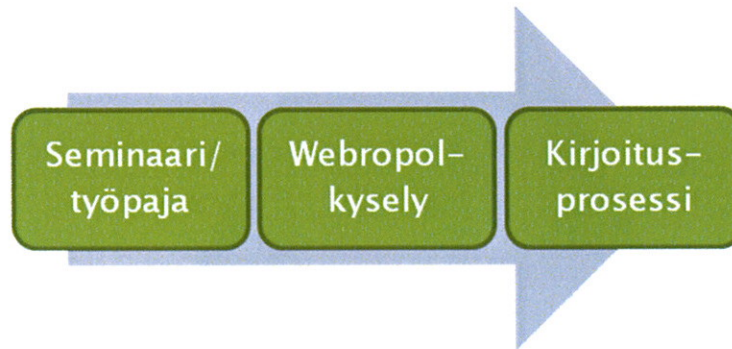
Elinkeinostrategian laatimisen tavoitteena on tuoda Etelä-Karjalan elinkeinoelämän yritysten ja yrittäjien ääni kuuluviin. Elinkeinostrategian työstäminen tapahtui Etelä-Karjalan kauppakamarin, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteistyönä. Prosessiin kuuluivat seuraavat osat:

- 1) **Seminaari**, jossa alueen toimijat/yrittäjät käsittelivät alueen vahvuuksia kuuden erilaisen teeman kautta. Yleisenä tehtävänantona oli *"Kuinka Etelä-Karjalasta tehdään Suomen menestyvin maakunta vuoteen 2020 mennessä?"*

Seminaari 27.05.2013

- 2) **Webropol-kysely.** Kyselylinkki lähetettiin Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n jäsenistölle. Kysely pohjautui seminaarin tuloksiin ja syvensi seminaarissa esiin nousseita painopistealueita.
- 3) **Strategian kirjoitus** Etelä-Karjalan kauppakamarin, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteistyönä.

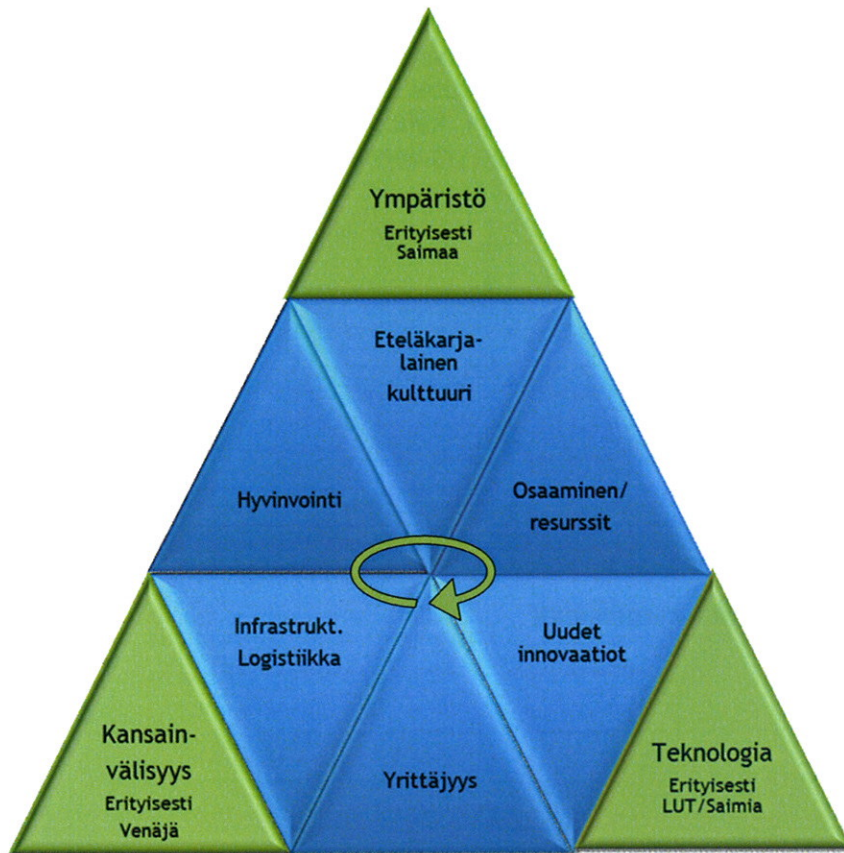

Strategian valmistelumenetelmät

Seminaarin tuloksia

Seminaari pidettiin 27.5.2013 ja siinä alueen toimijat/yrittäjät käsittelivät alueen vahvuuksia kuuden erilaisen teeman kautta. Alustuksien jälkeen toteutettiin työpajakeskustelu, jossa ryhmät kiersivät teemojen mukaisilla rasteilla. Käsiteltävinä teemoina olivat: Etelä-Karjalan positiivisen ilmapiirin luominen, Sosiaalinen ja henkinen hyvinvointi, Logistiikka ja liikenne, Kansainvälisyys ja maantieteellisen sijainnin hyödyntäminen, Erilaiset resurssit, sekä Yrittäjyys. Yleisenä tehtävänantona oli *"Kuinka Etelä-Karjalasta tehdään Suomen menestyvin maakunta vuoteen 2020 mennessä?"*

Teemojen mukaisilla rasteilla saadut tulokset valokuvattiin, kirjattiin ylös, ryhmiteltiin ja jaoteltiin uudestaan asian ja asiayhteyden mukaan. Aineistosta nousi esiin vahvuuksina ja mahdollisuuksina kolme pääteemaa, ja kuusi näitä yhdistävää, vahvistavaa ja selittävää teemaa. Teemat asettuivat luontevasti seuraavaan kolmiojärjestelmään:

Kolmiokuva seminaarin tuloksista

Ympäristö

Saimaa, Etelä-Karjalan luonto, ja elinkeinotoiminnan historia ainutlaatuisia mahdollisuuksia

Kansainvälisyys

Kansainvälinen maakunta luo uusia työpaikkoja, Venäjän läheisyys iso mahdollisuus kaikilla tasoilla

Teknologia

Korkealla osaamisella uusiin teknologisiin innovaatioihin yhteistyössä kaikkien tahojen kanssa

Eteläkarjalainen kulttuuri

Etelä-Karjalan positiivinen "pöhinä" luo mahdollisuuksia korkeatasoisten palvelujen kehittämiseen yrityksille, asukkaille

Osaaminen ja resurssit

Dynaaminen kansainvälinen alue jossa näkyy vahva panostus koulutukseen, yritysten hyvinvointiin sekä asukkaiden viihtyvyyteen

Uudet innovaatiot

Vahvat osaamisalat ja toimiva keskustelu tuottavat uusia ideoita. "Älyllinen ristiinpölytys" täyteen toimintaan.

Yrittäjyys

Mahdollisuuksien luomista, huomaamista ja hyödyntämistä. Yrittäjyys luo uutta ja pitää elinkeinotoiminnan liikkeellä

Infrastrukturi ja logistiikka

Toimivat järjestelmät ja yhteydet. Idän portti maailmalle, houkutteleva alue

Hyvinvointi

Toiminnan perusta ja lopputulos. Kehittyvä maakunta luo alustan asukkaiden ja yritysten hyvinvoinnin kehittämiseen ja ylläpitoon

Nettikyselyn tuloksia

Edellä mainittuja seminaarin tuloksia käytettiin pohjana Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n jäsenistölle lähettyssä Webropol-kyselyssä syyskuussa 2013. Tavoitteena oli kerätä laajempi näkökulma ja syventää seminaarissa esiin nousseita painopistealueita. Seuraavassa kyselyn tulokset tiivistettynä.

Kansainvälisyys ja Venäjä

VAHVUUDET Venäjän läheisyys, venäläisten helppo tulla Matkailun ja luonnon yhdistäminen mahdollista Satamat, Lentokenttä Luonto ja ilma Haluttu matkailukohde, hyvä maine, turvallinen Venäjä-osaamista löytyy, hyvänä esimerkkinä muulle Suomelle Vahva matkailualue Suomen vahva laatumielikuva Koulutusmahdollisuudet (yliopisto, amk) Matkailu ja vähittäiskauppa	MAHDOLLISUUDET Lentokenttä, yhteyksien parantaminen Pietari/Moskova Erilaisten matkailumahdollisuuksien kehittäminen (muutakin kuin luonto) Satamien kehittäminen, tie- ja rataverkoston kehittäminen, vesiyhteyksien kehittäminen Koulutus, vihreä energia, cleantech, matkailu, kulttuuri, erilaisten kaupan palveluiden lisääminen Venäläiset maahanmuuttajat Kansainvälinen maakunta luo uusia työpaikkoja Venäjän läheisyys iso mahdollisuus kaikilla tasoilla PK-investoinnit Venäjältä sekä muut kansainväliset investoinnit, metsäteollisuus Venäjällä Keskieuropalaisille Venäjä-portti! E-K Venäjän kaupan asiantuntijana Koulutuksen tarjonnan parantaminen Uniikit kompetenssit Venäjän kaupassa E-K:n oma yhteinen Venäjä-ohjelma
HEIKKOUEDET Resurssit hajallaan ja toimijat levällään, yrittäjät eivät löydä oikeita palveluita Yhteistyön puute Venäjän kieleen liittyvät asiat (koulutus, palvelut) Alueen mainonta ja markkinointi Korkeatasoiset majoituspalvelut puuttuvat Rajan ylitys hidasta Sähköiset markkinointikeinot Asenteet Venäjää kohtaan Osaavan työvoiman saatavuus Ei arvosteta omia vahvuuksia, rohkeuden puute Aluetta ei tunneta kansainvälisesti Sisäinen erimielisyys Kaupungin johto ei ole ajan tasalla Venäjä-asioissa	UHAT Tie- ja rataverkoston ”nuupahtaminen” Väki vähenee, ikääntyminen haaste Rajan ylitys vaikeutuu/siirtyy muualle/ menee kiinni Venäjän politiikan arvaamattomuus Ohuet työmarkkinat Matkailijat ajavat maakunnan ohi Asenteet Venäjää kohtaan sen kulttuurin ja ihmisten ymmärtäminen Logistiikan heikentyminen rajalla Liian luottavainen asenne Venäjän mahdollisuuksiin Muut maat kiinnostavat Suomea enemmän Ei tehdä rohkeita ratkaisuja tulevaisuuden suhteen Kaikki yrittävät yksin! Resurssien hajottaminen Päättämättömyys, jämähdetään paikalleen

Ympäristö ja luonto:

<p>VAHVUUDET Sijainti Luonto Saimaa Luontoarvojen toimivuus Toimivat liikenneyhteydet Suhteellisen siisti ympäristö Etelä-Karjalan eksotiikka Vireä ja vihreä maakunta Houkutteleva asuinpaikkakunta Osaavaa väkeä</p>	<p>MAHDOLLISUUDET Palveluiden kehittäminen edelleen Liiketoiminnan ja vapaa-ajan yhdistäminen (Saimaan mahdollisuudet) Koko maakunnan hyödyntäminen Liikenneyhteyksien parantaminen edelleen Rajaliikenteen kehittäminen Arvostetaan itse maakuntaamme enemmän Talvimatkailun kehittäminen Luvat, kaavoitukset, mm rantarakentaminen Avoin mieli ja kehittävä ote Tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot Paikallisuuden hyödyntäminen (historia ja tarinat esille)</p>
<p>HEIKKOUEDET Mielikuvien heikkous (omat ja muiden) Mainonnan kalleus Osittain epäsiisti ympäristö (takapihatunnelma näkymissä liikenneväylille ym.)</p>	<p>UHAT Liikenneyhteyksien kehittämisen hitaus Ympäristön puhtauden häviäminen Epäsiisteys Maakunnan yhteisen toiminnan häviäminen</p>

Teknologia ja osaaminen:

<p>VAHVUUDET LUT ja Saimia Ympäristö- ja energiaosaaminen Venäjä-osaaminen Vahva teollinen ja kaupallinen tausta</p>	<p>MAHDOLLISUUDET Puhdas teknologia Yliopiston vaikutuksen vahvistaminen (mm innovaatiot ja huippuosaaminen) PK-kentän vahvistuminen Kaikenlainen laatutason nousu Energiaosaamisen imago-vaikutukset Teknologian hyödyntäminen hoitotyössä Tuottavuuden ja tehokkuuden nostaminen teknologian avulla Yrittäjyyden nousu Yliopisto-opiskelijoiden jääminen seutukunnalle Teknologiaan perustuvat start-upit alueelle Älykkään kartan teknologiat käyttöön</p>
<p>HEIKKOUEDET Oppilaitosten ja yritysten suhteellisen vähäinen yhteistyö Yliopiston ja tutkimuslaitosten heikot yhteydet PK-yrityksiin Rahoitusmahdollisuudet uuden teknologian käyttöönottoon</p>	<p>UHAT Mahdollisuudet jäävät hyödyntämättä Uutta teknologiaa ei haluta ottaa käyttöön Toimitaan yksin → ei synny yhteistyötä Laatumielikuvan heikkeneminen</p>

Yhteenveto

Strategiaprosessissa kuuluu maakunnan elinkeinoelämän ääni ja siinä määrittyivät Etelä-Karjalan maakunnan elinkeinostrategian painopistealueet sekä niihin liittyvät kilpailuetutekijäti. Painopistealueet vaikuttavat koko maakunnan alueella; toimiala- ja yritys- sekä yksittäisen asukkaan tasolla.

Etelä-Karjala Suomen menestyvin maakunta 2020 -päämäärän saavuttaminen on täysin mahdollista.

Elinkeinostrategiaa on vuosina 2013 – 2020 toteutettu onnistuneesti jos vuonna 2020:

- Olemme hyödyntäneet Venäjän läheisyyttä ja kehittäneet matkailua eri toimialoille, jonka seurauksena maakunnassa on uusia yrityksiä ja vahvaa osaamista
- Olemme hyödyntäneet matkailun kehittymistä myös muilla toimialoilla
- Olemme keskustelevia ja innovatiivisia
- Olemme tehokkaasti hyödyntäneet kehittyvän teknologian tarjoamia mahdollisuuksia eri toimialoilla
- Olemme ylpeitä Etelä-Karjalasta ja pidämme siitä näkyvästi huolta
- Olemme energia- ja ympäristöosaamisen vahva ja tunnettu keskittymä
- Olemme positiivinen esimerkki alueellisesta monen toimijan yhteistyöstä
- Olemme säilyttäneet luonnon puhtauden ja ympäristön siisteyden
- Olemme tunnettuja korkeasta laadusta ja osaamisesta
- Olemme Venäjän kaupan vahva asiantuntija
- Olemme idän portti, eli HUB muulle maalle sekä maailmalle
- Olemme houkutteleva opiskelumaakunta nuorille
- Olemme saaneet oppilaitosten ja yritysten välisen keskustelun yhteistyön toimimaan osapuolia ja ympäristöä hyödyntävällä tavalla
- Olemme houkutteleva alue asukkaille ja yrityksille
- Olemme joustava ja nopea toimija

Elinkeinostrategian tavoitteiden saavuttamiseksi on maakunnassa toteutettava seuraavia toimenpiteitä:

- Saimaa, Etelä-Karjalan luonto, elinkeinotoiminnan historia ja Venäjän läheisyys ovat ainutlaatuisia mahdollisuuksia. Hyödynnettävä niitä ajatuksella ja tehokkaasti
- Erilaisten yhteistyömallien rakentaminen alueen toimijoille
- Infrastruktuuria ja kaavoitusta parannettava edelleen

- Saimaa -brändiä parannettava merkittävästi alueen mielenkiinnon kasvattamiseksi
- Luonnon vaalimisen ja hyödyntämisen tasapaino; molemmat mahdollisia (green tech, clean tech, green energy). Hyödynnetään selkeästi uutta teknologiaa
- Rakennettava monimuotoinen liikenneverkko
- Rakennettava "uniikit kompetenssit" joilla todella erotutaan muista alueista (eli ei tehdä keskinkertaisesti, mutta samaa kuin muutkin)
- Yrittäjyyden ja yritystoiminnan näkyvä tukeminen
- Innovaatiotoiminnan kiihdyttäminen ja liittäminen yritystoiminnan kehittämiseen
- Matkailun merkitys kasvaa edelleen. Huolehdittava että ei vahvista vain palvelualan yrityksiä, vaan tuo hyötyä ja tunnettuutta myös tuotannollisille yrityksille
- Keskitymme vahvasti maakunnan siisteyden ja laatumielikuvan ylläpitoon
- Koko maakunta on yhtä ja sillä yhteinen ajatus tulevaisuudesta.